Aº. 1841. Nº. 235.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —

ZONDAG 28 NOVEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Ratificatie van gesloten verdragen.

De „praktische diplomaat" van het *Handelsblad* gaat voort, met de aan dat blad zoo eigene aanminnigheid en opregtheid, zijne ervaring in het volkenregt te berde te brengen. Hij wil volstrekt een vorst het regt toekennen om geheel naar goeddunken verdragen, op en volgens zijnen last gesloten, al dan niet te ratificeren.

Zoodanige leer deelde het *Handelsblad* met het *Journal de la Haye*, het orgaan der heeren VAN MAANEN en VAN DOORN, en het *Journal de Francfort*, welk laatste blad door ons Amsterdamsch beursblad, hierin door sommige andere bladen nageschreven, tot een half officieël orgaan van den Duitschen bond verheven werd; terwijl geenszins het *Journal de Francfort*, (een tijd lang, misschien nog, door den bewusten heer DURAND, in Russischen geest geschreven) maar de *Frankfurter Ober-Post-Amts-Zeitung* het orgaan van den Duitschen bond is. In dat dagblad hebben de officiële mededeelingen van den bondsdag plaats.

Tegenover de » praktische diplomatie" der schrijvers van het *Journal de la Haye*, het *Handelsblad* en het *Journal de Francfort*, stelden wij de gevoelens der schrijvers over het volkenregt over, wier gezag alom erkend is, en die zich in hunne werken steeds beroepen op de praktijk des volkenregts. Wij noemden: DE GROOT, BIJNKERSHOEK, WICQUEFORT, PUFFENDORF, VATTEL, DE MARTENS, alsmede het dezer dagen verschenen werk van den heer WHEATON, den Noord-Amerikaanschen gezant te Berlijn. Wij haalden daarbij steeds de eigen woorden der schrijvers aan en noemden de hoofdstukken of bladzijden der werken; want onze aanhalingen waren altijd opregt. Het *Handelsblad* daarentegen noemt nooit de bladzijden, hoofdstukken of paragrafen, *en heeft daarvoor zijne redenen*; gelijk wij dadelijk zullen doen zien.

In een vorig nommer zeide het *Handelsblad* dat het tegenover de schrijvers, door ons aangevoerd, *andere beroemde schrijvers* zou kunnen aanvoeren. In ons nommer van den 21sten tarteden wij het daartoe uit. Daarop noemt het drie schrijvers, waarvan twee gansch niet beroemd zijn, gelijk CHARLES DE MARTENS, (den neef van den beroemden DE MARTENS) en RAYNEVAL; KLÜBER, ja, is een schrijver van erkend gezag, en op dezen kan men zich beroepen; maar KLÜBER is ook de eenige schrijver van dien rang, welke aan het regt van ratificatie zoo veel ruimte geeft.

Het *Handelsblad* had gezegd, dat men uit onze diplomatieke geschiedenis voorbeelden genoeg zou kunnen aanvoeren van niet geratificeerde verdragen. Wij vroegen naar die voorbeelden. Het beursblad antwoordt: de »*Arnhemsche Courant* wil voorbeelden uit onze diplomatieke geschiedenis. Zij kan die vinden bij KLUIT." Niets meer. Fraai antwoord. Nu kan men al de werken van KLUIT doorbladeren om na te gaan in hoe verre het *Handelsblad* zich wezenlijk op KLUIT kan beroepen. Op dezelfde wijze toch als het *Handelsblad* zich in deszelfs nommer van den 25sten op KLUIT beriep, beriep het zich in een vroeger nommer op BIELEFELD. Het hoopte dat wij de aangehaalde, doch uit deszelfs verband gerukte woorden niet zouden vinden. De aangehaalde woorden: »*Il y a mille exemples de traités qui n'ont été ratifiés qu'en entier ou en partie*" staan in het tweede deel, bl. 188, in de 13de paragraaf, welke luidt als volgt:

§ XIII.

Les ministres des puissances contractantes commencent par signer le traité de leurs noms de baptême et de famille, et y apposent les cachets de leurs armes, en vertu des pleins pouvoirs dont ils doivent être munis particulièrement à cet effet par leurs maîtres. L'ordre des signatures suit exactement le rang ou l'ordre qu'on a observé dans l'introduction; (voyez § X.) *et lorsque tous les exemplaires sont ainsi signés et munis des cachets des plénipotentiaires, que l'on a fait l'échange des exemplaires, et que chaque ministre a pris celui qu'il doit remettre à son maître, on peut dire que le traité est conclu. Cependant il n'oblige, à la rigueur de la loi, les parties contractantes à l'exécution des articles qui y sont stipulés, qu'après que les ratifications lui ont donné toute la force de contrat.* Ces ratifications sont des actes par lesquels les souverains approuvent solemnellement, en vertu de leurs signatures et du scellé de leurs armes, l'accord ou traité que les plénipotentiaires ont fait en leur nom. *Les auteurs qui ont écrit du droit des gens agitent la question: Si, en effet, un traité est obligatoire avant qu'il ait été confirmé par la ratification, ou non? Il me semble que cette question se décide d'elle-même, et que la ratification seroit absolument superflue, si le traité pouvoit obliger sans elle. Les plénipotentiaires, d'ailleurs, peuvent avoir été engagés par la crainte, par la violence, par la corruption, ou par un manque de prudence à outre-passer leurs ordres, et à s'engager dans des conditions que leurs maîtres ne sauroient confirmer. Il y a mille exemples de traités qui n'ont pas été ratifiés en entier ou en partie. La cour de Vienne, par exemple, auroit pu et dû se dispenser absolument de donner sa ratification au traité funeste que les maréchaux de Walles et de Neuperg signèrent au mois de septembre de l'année 1730 dans le camp des Turcs sous Belgrade, au grand étonnement de toute la chrétienneté. C'est pourquoi l'on fixe ordinairement dans le traité un terme assez court, au bout duquel les ministres s'engagent de procurer cette ratification de leurs cours respectives; et comme il est rare que les intérêts puissent changer en un si petit espace de temps, le traité ne laisse pas d'être censé subsister dès sa signature.*

Men ziet dat de schrijver veel meer militaire conventiën in tijden van oorlog en zonder bepaalde voorschriften, dan verdragen in tijden van vrede, over handelsbelangen, met stellige volmagt aangegaan, op het oog heeft. Uit de woorden: *Het traktaat wordt niet te min gerekend te bestaan van af deszelfs onderteekening*, blijkt overvloedig, dat ook BIELEFELD den vorst als gehouden beschouwt om een volgens zijne instructiën gesloten verdrag te ratificeren.

Het volle regt om zonder inconsequentie de ratificatie te weigeren aan een gesloten verdrag, steunt op overtreding van volmagt. Anders zou een verdrag ook zonder ratificatie, ja, volgens WOLF en LUZAC, ook zonder in schrift gebragt te zijn, verbindend wezen: »*Puisque les conventions se font par le consentement mutuel, elles sont valides aussitôt que les deux parties ont déclaré leur consentement, par conséquent elles sont valides naturellement, avant que d'avoir été mises par écrit.* En effet on ne les met pas par écrit pour la validité, mais pour la preuve de ce qui a été promis, ou dont on est convenu." (*Institutions du Droit de la Nature et des Gens par* M. DE WOLF, *conseiller privé de S. M. le roi de Prusse. Avec des notes par* M. ELIE LUZAC, tom II. pag 501.)

Zoo veel eerbied hebben alle schrijvers over volkenregt steeds voor gesloten traktaten getoond.

Weigering van ratificatie was altoos uiterst zeldzaam, werd gegrond op overtreding van volmagt of als een *casus belli* beschouwd.

Dit had het *Handelsblad*, wilde het opregt zijn, kunnen bijvoegen, toen het in eene noot voorbeelden van geweigerde ratificatiën aanhaalde. Doch het beursblad heeft de aanhalingen slechts overgeschreven, zonder de gevallen zelve *uit te pluizen*, gelijk het schijnt te vreezen dat wij zullen doen.

Wat aangaat de aanhaling van art. 57 der grondwet en eene soortgelijke bepaling in vorige constitutiën, deze doet niets ter zake. Art. 57 zegt: »Insgelijks wordt aan den koning opgedragen het regt om alle andere verbonden en verdragen te doen sluiten en te bekrachtigen." Hieruit zou ten hoogste kunnen afgeleid worden dat de grondwet het *bekrachtigen* als iets meer beschouwde dan het *doen sluiten*. Doch dit is een toegegeven punt; niemand betwist dat de koning zijne bekrachtiging kan weigeren aan een verdrag, hetwelk door eenen gelastigde met overtreding zijner volmagt zou gesloten zijn. De woorden der grondwet beteekenen intusschen niets anders dan dat de bedoelde verbonden en verdragen de goedkeuring der Staten-Generaal niet behoeven; gelijk blijkt uit de volgende woorden, voorkomende in hetzelfde artikel 57: »Ingeval de verbonden en verdragen, in tijd van vrede gesloten, mogten inhouden eenigen afstand of ruiling van een gedeelte van het grondgebied des rijks of van deszelfs bezittingen in andere werelddeelen, worden dezelve door den koning niet bekrachtigd, dan nadat de Staten-Generaal op dezelve hunne goedkeuring hebben gegeven."

Men ziet dat dit artikel volstrekt geene betrekking heeft tot de beweerde bevoegdheid om willekeurig zijne ratificatie te kunnen weigeren. Eene dergelijke bepaling in eene grondwet te plaatsen, zou ook slechts in het brein van »praktische diplomaten" als die des *Handelsblad* kunnen opkomen.

In een vorig artikel had het *Handelsblad* zijne leer van willekeurige ratificatie willen vestigen op de *slechts voorwaardelijke* ratificatie door Rusland aan de 24 artikelen gegeven. Wij antwoordden daarop in ons nommer van den 21sten:

»Van zulke praktische diplomaten, als de schrijvers van het *Journal de la Haye* en het *Handels-*

blad, had men misschien *meer* en *passender* voorbeelden mogen verwachten. Want hoe verschillend is het geval opzigtens dit eenige bijgebragte voorbeeld, en de onderhandeling tusschen Luxemburg en het tolverbond. In het laatste geval *onderhandelden* twee partijen, over een bepaald verdrag, en waaromtrent zeer stellige voorschriften aan den onderhandelaar konden worden gegeven. Bij de Londensche conferencie daarentegen werd op eene zeer exceptionele wijze onderhandeld; niet *met* eenen staat; maar *over* eenen staat; over een' onafhankelijken staat; bepaalde voorschriften waren hier uiterst moeijelijk aan de onderhandelaars te geven; men moest zich onderling verstaan; men moest pogen iets gemeenschappelijks daar te stellen; iets 't welk men met eenige billijkheid aan Nederland opleggen kon. Zoo ooit, dan hing hier veel van de omstandigheden des oogenbliks af. *Zoo* ooit, dan moesten hier de souvereinen zich de ratificatie ruimschoots voorbehouden. Dat dus een hunner de conventie, ten gunste van Nederland, slechts voorwaardelijk ratificeerde, kon met geen regt euvel worden genomen door de anderen, die daardoor volstrekt niet werden verkort in de bevoegdheid welke het traktaat hun gaf.

»Daarbij, wat was de geheele onderhandeling *over Nederland* te Londen? Kan men die beoordeelen op het veld des volkenregts? Erkent het volkenregt eene jurisdictie van eene meerderheid van staten over eenen onafhankelijken staat? Behoorden Nederlandsche bladen zich te beroepen op het gebeurde bij eene onderhandeling, waarbij de Nederlandsche volksregten uit het oog waren verloren? Behoorden Nederlandsche bladen iets, bij die onderhandeling, tusschen de beschikkers over Nederland geschied, als antecedenten van volkenregt aan te halen? —"

Door deze aanmerking in het naauw gebragt en verbolgen over deszelfs betrapte onhandigheid, geeft het beursblad eerst zijne verbolgenheid in eenige scheldwoorden tegen de *Arnhemsche Courant* lucht. Daarna gaat het aan het redeneren — gelijk men zulks van het *Handelsblad* kon wachten. »Wij »weten zoo goed als iemand, dat *ten onzen aan-* »*zien* de beginselen des volkenregts door de confe- »rencie zijn met voeten getreden. — Met opzigt tot »Holland kan voorzeker de onderhandeling te Lon- »den niet worden beoordeeld op het veld des vol- »kenregts, maar zulks doet niets ter zake bij de »beoordeeling der vraag, of de vijf mogendheden »die *over* Nederland gehandeld hebben, *jegens el-* »*kander* hebben in acht genomen wat regtens en »gebruikelijk is." — Kluchtige redenering, waarbij men de schouders op moet halen, blozende over een Nederlandsch blad, dat zijne nationale waardigheid weinig genoeg gevoelt om zoodanig traktaat als antecedent van volkenregt aan te halen. Wanneer eenige mogendheden ten onzen aanzien bij eene onderhandeling »de beginselen des volkenregts met voeten hebben getreden;" wanneer die onderhandeling »met opzigt tot Holland niet op het veld des volkenregts kan worden beoordeeld," — dan kan ook die geheele onderhandeling in geen opzigt als antecedent van volkenregt worden aangehaald; wat tegen de beginselen des volkenregts geschiedt, kan geen beginselen van volkenregt daarstellen. Een van beide, de mogendheden hadden regt om Nederland wetten voor te schrijven, om het van België te berooven of niet. Hadden zij daartoe geen regt, zoo ligt hare geheele onderhandeling dienaangaande buiten het volkenregt, en er kan geen regel, geen antecedent, hoegenaamd, van volkenregt uit worden getrokken. Maar het armhartig beursblad, dat ten allen opzigte uit denzelfden mond warmte en kou heeft geblazen, deed het ook hier, gevoelloos voor nationale waarde. Toen het *in zijne kraam* te pas kwam, wilde het uit eene onderhandeling *buiten het volkenregt*, ook antecedenten van volkenregt afleiden! Zijne *kramerij* deed het vergeten dat ieder Nederlander zeggen moest: Wat raakt het ons wat mogendheden, die onze regten vertrapten, onder elkander als regt hebben beschouwd? Hoe zouden, uit *zoodanige onderhandeling*, antecedenten van volkenregt door ons kunnen worden getrokken! — Wat ieder Nederlander gevoelde — gevoelde slechts de praktische diplomaat des *Handelsblads* niet. Wat intusschen de verdediging der niet-ratificatie aan het *Handelsblad* moge opgebragt hebben, — de goedkeuring der beurs behaalde het er even min mede, als die der vaderlandsche goede trouw en fierheid.

Eindelijk heeft de »praktische diplomaat" niet kunnen nalaten de inconsequentie aan te toonen waarin, zijns achtens, »de *Arnhemsche Courant* vervalt, als zij, in haar nommer van zondag, zegt dat het *krenkende*, volgens haar vroeger beweren, in de niet-ratificatie gelegen, thans zou zijn weggenomen, ten gevolge der briefwisseling tusschen den koning groothertog en den koning van Pruissen."

«Indien toch — vervolgt het — de stelling der *Arnhemsche Courant* doorgaat, dat een tractaat verbindend is terstond na het sluiten en teekenen, dan ligt het krenkende van de niet-ratificatie in het *onregt* door de weigerende partij gepleegd jegens de andere, en in het schenden van diens verkregene regten. Nu houde men in het oog, dat bij het traktaat met het *Zollverein* Pruissen wel de hoofdpartij, doch geenszins de eenige was met wien Luxemburg onderhandelde. En desniettemin zou eene enkele daad van courtoisie, want als iets anders kan het schrijven van den koning groothertog niet beschouwd worden, voldoende zijn geweest om het *onregt*, volgens de leer der *Arnhemsche Courant*, jegens al de leden des tolverbonds gepleegd, weg te nemen!"

De eigen woorden zijn aangehaald, om er het valsche en ongerijmde des te beter van te doen opvallen.

Vooreerst hebben wij niet gezegd, dat een tractaat verbindend is terstond na het sluiten en teekenen. Neen, het tractaat is niet verbindend, wanneer het behoudens ratificatie is aangegaan, alvorens die ratificatie gegeven is. Maar de lastgever, dit beweren wij met al de beroemde schrijvers over het volkenregt, is gehouden te ratificeren, tenzij zijn gelastigde zijne volmagt overschreden had, of de wederpartij hem van die ratificatie ontslaan wil.

Wijders ligt het krenkende der niet-ratificatie geenszins in het *onregt* door de weigerende partij gepleegd jegens de andere, en in het schenden van derzelver *verkregen regten;* maar het ligt in de *beleediging* die men dengene, met wien men onderhandelde, aandoet, door hem tijd en moeite nutteloos te hebben laten verspillen met het sluiten van een tractaat, waaraan men naderhand willekeurig ratificatie weigert. Iemand vragen: wilt gij een tractaat met mij aangaan, op die en die grondslagen; en dan naderhand, wanneer alles overeengekomen is, en de wederpartij geteekend heeft, zeggen: neen, ik heb mij bedacht, — dit is iemand voor den gek houden. En hierin ligt de beleediging; de *krenking*, niet der *verkregen regten*, maar der *verschuldigde achting;* hierin ligt tusschen hooghartige volken een *casus belli.* Een *Handelsblad* moge zulks niet beseffen, maar ieder diplomaat beseft het; geheel Duitschland gevoelt het; en door Grootbritanje, naar men zegt ook door Oostenrijk, is zulks in ernstige nota's aan den groothertog te kennen gegeven.

Ten slotte en om zijn werk van opregtheid waardig te bekroonen, of, in kramersstijl, om zijn geld tot op de laatste cent te verdienen, legt de »praktische diplomaat" ons eene verklaring in den mond, die wij niet hebben gegeven. »Eindelijk — zegt hij — nemen wij gaarne akte van de verklaring door de *Arnhemsche Courant* afgelegd, dat men de *loyauteit*, door den koning groothertog in deze zaak betoond, moet vereeren." Wij hebben zoodanige verklaring niet afgelegd; dergelijke laffe vleijerijen laten wij voor het *Handelsblad* over. Wij schreven letterlijk het volgende:

»Ter eere der loyauteit van den koning-groothertog moet worden erkend, dat hij zich eigenlijk door het gebeurde gebonden achtte. Toen, na den afloop der onderhandelingen een aanmerkelijk getal zijner Luxemburgsche onderdanen tegen het traktaat opkwam en hem verzocht het niet te ratificeren, heeft de koning-groothertog deswege aan den koning van Pruissen geschreven en denzelven gevraagd of eene niet-ratificatie hem mishagen zou. De eigenhandige brief daarop door den koning van Pruissen ten antwoord gezonden, en waarin Z. M. de al dan niet-ratificatie geheel aan de keuze des konings-groothertogs scheen over te laten, heeft denzelven eerst de ratificatie doen verschuiven, ten einde dezelve eventuëel, bij nader onderzoek der aangelegenheid, aan het traktaat te onthouden. En deze omstandigheid verandert, onzes achtens, de zaak aanmerkelijk: dit neemt het krenkende der niet-ratificatie weg."

Iets ter eere van iemands loyauteit erkennen, is iets anders, dan eene verklaring afleggen dat men iemands loyauteit moet vereeren. Er komt hier geen *vereeren* te pas.

Dat overigens de eigenhandige brief, door den koning van Pruissen aan den groothertog ten antwoord geschreven, de zaak, onzes achtens, verandert ook ten aanzien des tolverbonds, volgt daaruit, dat de koning van Pruissen in deze geheele zaak als gemagtigde des tolverbonds handelende, ook als gemagtigde des tolverbonds aan den groothertog geantwoord heeft. In die qualiteit, natuurlijk, schreef hem de groothertog over de kwestieuse zaak.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 3 nov. Gedurende de laatste dagen heeft men hier weder buitengewone krijgstoerustingen bemerkt, terwijl de arsenalen van arbeiders wemelden. De Porte moet die toerustingen, welke zij met opvallenden spoed bewerkstelligt, daarop gegrond hebben, dat er gevaarlijke vereenigingen onder de christelijke onderdanen Zijner Hoogheid ontdekt zijn, en dat men uit Griekenlands houding en gedrag gegronde bezorgdheid ontleent voor het duurzaam behoud van den vrede in het Oosten. Ten gevolge dezer verklaring noodigde de reis-effendi, *Rifaat*-pacha, de gezanten der mogendheden, welke het traktaat van 6 juli betrekkelijk Griekenland onderteekend hebben, tot eene conferentie [illegible], die den 29sten october tusschen de Turksche ministers en de gezanten van Frankrijk, Groot-Brittanje en Rusland plaats had. Hier moet *Rifaat*-pacha eene klagt der Porte over Griekenland ingeleverd hebben, in vrij scherpen toon vervat. (*Allg. Zeit.*)

DUITSCHLAND.

Munchen, 16 nov. Ter verhoeding van het levend begraven worden, mag, ingevolge van een koninklijk bevel, zoowel in de civiele als in de militaire gasthuizen, geen lijk meer geopend of begraven worden, alvorens na eene tweede bezigtiging door eenen heelkundige eene snede in de voetzool te hebben gekregen, en het gevolg afgewacht zal zijn. Naar men weet, zou een schijndoode, door zoodanige eenvoudige operatie, weder in het leven kunnen geroepen worden. Overeenkomstig deze koninklijke bepaling, moet omtrent elk bij dergelijke operatie welligt voorkomend verschijnsel terstond, en na verloop van een jaar betrekkelijk alle dienaangaande ingewonnen ervaring een berigt aan de regering worden ingeleverd, om daaruit op te maken of zoodanige inrigting ook, algemeen ingevoerd, zou kunnen strekken tot vermeerdering der behoedmiddelen tegen het levend begraven worden.

— Gedurende eenigen tijd was hier eene machine ten toon gesteld, die als een waar mechanisch fenomeen mag worden beschouwd; namelijk de, uit Oostenrijk komende, *spreekmachine* of het *spraak-instrument* van den heer *Faber*, wien het na jaren lange pogingen gelukt is, daarmede de menschelijke spraak, het spreken in duidelijke toonen, uit het levenlooze voort te brengen. In deze machine zijn de menschelijke spraakorganen streng fisiologisch nagemaakt. De mond, de tong en de luchtpijpen zijn uit gomelastiek gevormd, waardoor een blaasbalg, die hier de ademhaling vervangt, de lucht drijft. Moet de machine spreken, dan speelt de heer *Faber*, als op een klavier, en doet alzoo de verschillende klanken der spraak bijna even snel hooren als men gewoonlijk spreekt. De stem der machine kan van den sterksten klank, zelfs schreeuw, tot op het zachtste lispelen gewijzigd worden. Ook kan de machine eenvoudige wijzen zingen, als b. v. *God save the king.* Is de machine tot nog toe niets meer dan eene bewon-

...erenswaardige uitvinding, men mag nogtans hopen, dat ...ij voor het spraak-onderrigt der doofstommen van groot ...nut kan worden. (*Pr. St. Z.*)

Hannover, 17 *nov.* De verkiezingen voor den landdag worden, inzonderheid op het land, buitengemeen ...spoedigd; het heet zij moeten er den 20sten afgeloopen zijn. De oproeping des landdags tegen den 2den december heeft nu wel is waar gisteren plaats gehad, maar echter de verkiezingen eerst den 10den dezer uitgeschreven zijn, terwijl de staatregelings-wet inhoudt dat zij zes weken voor de opening des landdags moeten uitgeschreven worden, — zoo lijden zij ook uit dit gezigtspunt, bedenking. De magistraat der residentie, wien opgeschreven is de keuzen der stedelijke afgevaardigden den 28sten dezer te doen geschieden, moet daarop antwoord hebben dat, volgens de stedelijke reglementen, eene zoo bespoedigde verkiezing niet mogelijk is. (*Kass Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 16 *nov.* Men spreekt van aanzienlijke verminderingen in alle takken van ons krijgswezen. Met de artillerie zal het begin worden gemaakt. (*P. A-Z*)

PRUISSEN.

Berlijn, 19 *nov.* Bij het ministerie van binnenlandsche zaken is een couranten-bureau opgerigt. Naar men zegt, is het de bedoeling der regering kennis te doen nemen van alle artikels over Pruissen in openbare bladen voorkomende, en dezelve naar tijd en gelegenheid te laten wederleggen; inzonderheid als zij daadzakelijke onjuistheden behelzen. (*P. A. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 24 *nov.* H. M. heeft eene commissie van ... leden benoemd, ten einde de beste middelen te beramen, ter bevordering van de schoone kunsten hier te lande. In die commissie hebben leden van het tegenwoordig en vorig bestuur zitting. Prins *Albert* staat aan haar hoofd. Men wacht ter beurze met gespannen belangstelling het naderende regtsgeding *van Rapallo*, ...wegens het vervalschen der schatkistbiljetten naar de ...nciele bank is verwezen. Men wil dat lord *Strangford* aan die zaak wel niet medepligtig, doch er zeer ...naangenaam in verwikkeld is.

De ellende der arbeidende klassen neemt elken dag ... bedroevender karakter aan. De nijverheid schijnt ... het hart aangetast en in langzame, maar wreede ...erten met den dood te worstelen. De werkhuizen zijn ... dat de bijzondere inschrijvingen en aalmoezen ...arin slechts gedeeltelijk kunnen voorzien. Londen ...heeft den algemeenen staat van kwijning niet kunnen ontgaan. Onderscheidene beroepen, vooral die der drukkers en letterzetters, kwijnen sedert lang door gebrek aan werk, en velen zijn tot de harde noodzakelijkheid gebragt om de openbare liefdadigheid in te roepen. De maatschappij voor bedelaars had reeds in het begin van den winter al de hulpmiddelen uitgeput, waarover zij te beschikken had.

Het getal der personen, die zich in dit jaargetijde tot ons om bijstand gewend hebben, wordt in het rapport van het comité gezegd, is drie malen zoo groot als het immer in vorige jaren op zoodanig tijdstip is geweest. Maar vooral in de provinciën wordt de ellende levendig gevoeld. De provinciën, waar de katoen-industrie voornamelijk gedreven wordt, zijn niet de eenige, waar jammer en armoede heerschen. De hagchelijke toestand ... industrie, de belangrijkste van Groot-Brittannië, ... alle overige verlamd. In Staffordshire en Wallis zijn de eigenaars van smeltovens tot het uiterste gebragt. De prijs van het ijzer is derwijze gedaald, dat ... eenparigljk besloten hebben met den eersten december aanstaande de fabrijkaadje met één vierde te verminderen en dientengevolge een zeker getal smeltovens ...schaffen. Een provinciaal dagblad bevat ten dien ...ge de volgende regels:

"De belasting op het brood, die wreede, onmenschelijke, goddelooze belasting, is de eenige oorzaak dezer ... Door wie is ons die belasting opgelegd? Door ...eesters van den grond, onze wettenmakers, ten ... de waarde hunner landerijen te doen stijgen en ... zeer aanzienlijke inkomsten te verschaffen."

... korte bedenkingen zijn de vrij getrouwe slotom... klagten der industrie tegen den landbouw. Zij ...derwijze ontwikkeld, uitgelegd en herhaald geworden; de *honger* vooral is zoo welsprekend, dat de ...standers van den vrijen handel eindelijk er in ... zijn om de bevolkingen uit hare gevoelloosheid te trekken, en om op bijna alle punten des rijks ... tot aanzetting van het geschreeuw om eene afschaffing der graanwetten te stichten.

— Men schijnt zich over het algemeen niet langer met het herstel der koningin-weduwe te durven vleijen, ofschoon de dagelijksche bulletins de hoop daarop zoo veel mogelijk levendig trachten te houden. Die vorstin ziet dan ook zelve haar naderend einde met christelijke kalmte te gemoet, en moet reeds al hare uiterstenwilsbeschikkingen gemaakt hebben.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 *nov.* Enkele ministeriële bladen erkennen nu, dat tusschen den maarschalk *Soult* en den heer *Humann* eenig verschil van gevoelen gerezen was, maar voegen er bij, dat zij geëindigd zijn met elkander volkomen te verstaan over de maatregelen, welke genomen behooren te worden.

— In sommige papieren wordt thans veel gesproken van zekeren heer *de Montrond*, die in de school van *Talleyrand* gevormd is, grooten invloed op de politiek zou uitoefenen, en eene jaarlijksche bezoldiging van 40,000 franken genieten, ofschoon hij geenerlei openbaar ambt bekleedt. Men zegt dat de heer *Thiers* sedert eenigen tijd de vriendschap van dezen geheimen diplomaat zoekt, ten einde door diens medewerking zijnen vorigen invloed te herkrijgen.

— De graaf *de Pontois*, ambassadeur van Frankrijk bij de Porte, is te Marseille aangekomen.

— Terwijl de vreemde bladen allerlei artikels bevatten, over de wijze op welke het Europisch congres, hetwelk door den heer *Guizot* is voorgesteld, tot het treffen eener minnelijke schikking omtrent de Spaansche aangelegenheden, door de kabinetten van Weenen en Berlijn ontvangen is, verzekert men dezen morgen, dat het ministerie aan het gezantschap te Weenen geschreven heeft, van niet langer daarop aan te dringen, alzoo de kloeke handelwijze van *Espartero*, aan wien ook reeds de ex-regentesse, koningin *Christina* hare zegepraal over de Carlisten te danken heeft gehad, voor het oogenblik al het gevaar, hetwelk naar dit congres deed verlangen, heeft doen wijken, en hij tegenwoordig zoo zeer in zijn gezag bevestigd schijnt, dat men langer noch Carlisten noch Christine's te duchten heeft.

— Een der pretendenten tot den troon van Frankrijk, de zoogenoemde hertog *van Normandije*, die zich voor *Lodewijk XVII* wil laten doorgaan, zit voor het oogenblik, wegens schulden, in de gijzeling te Londen gevangen.

— Men beweert, dat de heer *Lamartine* en eenige afgevaardigden, bij de eerstkomende zitting, een voorstel zullen doen tot het afschaffen van de zegel- en post-regten op de dagbladen en tot vermindering van de borgstelling voor dezelve.

— Niet slechts de bladen der revolutionaire partij, maar ook de tolken der legitimisten, trachten steeds den indruk van het bij de pairs over den aanslag tot moord van *Quénisset* uitgebragt verslag zoo veel mogelijk te verzwakken. Zij zijn er verre af van toe te stemmen, dat hetgeen omtrent de geheime genootschappen der werklieden te Parijs en hunne gevaarlijke planen tot omverwerping der maatschappelijke orde aan het licht is gekomen, werkelijk zoo veel grond tot bezorgdheid geeft, en willen in het verslag, aan de pairs gedaan, slechts eene poging van de zijde van het ministerie zien, om schrik in te boezemen en het gezag in handen te houden. De Parijsche *Globe* antwoordt thans aldus op deze redeneringen. »De *Gazette* en de *Quotidienne* schijnen omtrent de ontdekkingen ter gelegenheid van het regtsgeding tegen *Quénisset* verwonderlijk gerustgesteld. Het geldt hier, zeggen zij, slechts eene zamenspanning van eenige beschonken werklieden. Maar wij willen wel eens weten, hoe veel hertogen en pairs zich onder het wreedadige grauw bevonden, dat de vertrekken van *Maria Antoinetta* binnenstormde, of hoe groot het aantal edellieden was onder het gepeupel, dat *Lodewijk XVI* tot het drinken van een glas wijn dwong en hem de roode jacobijnen-muts op het hoofd zette. De zamenzweringen gelijken de dolken, waarvan de deelgenooten zich bedienen. Het heft is van goud of fluweel en het lemmet van ijzer. En nu ziet men nooit het heft. Indien eenmaal de beschonkene lieden hun doel bereiken, zult gij weldra de gezetene, deftige lieden te voorschijn zien komen. Maar, zegt gij, al mogten die ellendelingen slagen, zouden zij er toch niet aan kunnen denken, om het gezag te bekleeden. Stelt u gerust. Er zal altijd wel iemand zijn, om de teugels van het bewind aan te grijpen, zoodra deze slechts beschikbaar zijn. De troonen blijven niet onbezet. Het is middagklaar, dat *Darmès*, toen hij op den koning schoot, niet hopen kon, diens plaats te bekleeden; maar hij wist, dat hij daardoor de zaken eener partij behartigde en dat deze partij vervolgens ook wel zijne eigene zaken zou behartigen. De armoedige toestand der staatkundige woelgeesten is geen argument tegen de gevaarlijkheid hunner woelingen en aanslagen. Die lieden weten zeer goed, dat op de openbare orde en het leven des konings een prijs staat en zij trachten de uitgeloofde som te verdienen."

— Op den 17den dezer was te Madrid alles rustig; de bevolking hield zich weinig met de gebeurtenissen te Barcelona bezig, maar was slechts bedacht om het oor te leenen aan den zang van *Rubini*. Het lyceum van Madrid verkeerde in staat van beleg; het kon ter naauwernood de menigte der voorname standen bevatten. De hertog *Della Victoria* had Sarragossa den 14den nog niet verlaten. Men dacht te Madrid, dat zijne tegenwoordigheid in Katalonië niet onmisbaar zoude wezen, en men zag zijne komst eerstdaags te gemoet.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 25 *nov.* Men verneemt, dat bij koninklijk besluit (uit aanmerking der noodzakelijkheid van eene herziening van het koninklijk besluit van 29 december 1816, voor zoo veel daarbij onder anderen is bepaald, dat een derde in de twee ten honderd voor kwade posten, op de grondbelasting geheven, onder de administratie van den minister van binnenlandsche zaken zou worden gesteld, om te strekken tot het verleenen van hulp in geld of anderzins aan de zoodanigen, die, uithoofde van onvoorziene rampen, dergelijke ondersteuning zouden blijken te behoeven) de bepalingen van meergemeld besluit, voor zoo veel dezelve betrekking hebben tot het een derde in de 2 pCt. voornoemd, tot hiertoe tot de beschikking van den minister van binnenlandsche zaken gesteld geweest, worden ingetrokken, te beginnen met het dienstjaar 1841.

— Men verneemt, dat Z. K. H. de prins *van Oranje*, door tusschenkomst van hoogstdeszelfs secretaris, den Ed. Gestr. heer *Bronkhorst*, eene zeer vleijende missive aan de vereenigde commissiën van Amsterdam en 's Gravenhage, *tot oprigting van een standbeeld voor* REMBRAND, heeft gezonden, strekkende om aan dezelve te kennen te geven, dat dit ontwerp de meeste goedkeuring en toejuiching bij Z. K. H. vindt, vooral ook, omdat de uitvoering, een geheel nationaal karakter dragende, evenzeer het vaderland als de kunst vereeren zal. Het heeft Z. K. H. tevens behaagd, als een bewijs van hoogstdeszelfs ernstige belangstelling in deze onderneming, de aanmerkelijke som van ƒ 500 ter beschikking der commissiën te stellen.

— Tot notaris te Delft is benoemd de heer *H. van Berkel*, in plaats van den heer notaris *W. van der Velden*, die deze zijne betrekking heeft nedergelegd.

— Z. M. heeft benoemd: Tot kantonregter te Arnhem, mr. *P. J. Evekink Busgers*, thans substituutgriffier bij het provinciaal geregtshof in Gelderland; tot plaatsvervanger van den kantonregter te Wageningen, *D. de Kruyff*, notaris aldaar; tot plaatsvervanger van den kantonregter te Noordwijk (Zuid-Holland), mr. *C. C. van der Schalk*, notaris aldaar; en tot griffier van het kantongeregt te Sommelsdijk, *F. C. Armstrong*, thans notaris-klerk aldaar.

— De uniform van de officieren der infanterie bij het Luxemburg-Limburgsche contingent is de volgende: een groene, korte jas, met amarantkleurige kraag en opslagen, zilveren epauletten, zilveren sjerp en knoopen, broek met amarantkleurige strepen en spitse chakot met zilveren ornamenten. Reeds zijn enkele officieren met die uniform in deze residentie gezien.

Tilburg, 25 *nov.* Z. M. de koning is heden morgen, circa 9 ure, naar 's Hertogenbosch gereden en om 2 ure wederom alhier geretourneerd.

Maastricht, 24 *nov.* Hunne Excellenciën de heeren ministers van financiën en binnenlandsche zaken zijn gisteren avond, met de stoomboot van Luik, alhier aangekomen en in het *Hôtel du Levrier* afgestapt; men verzekert, dat hunne overkomst geen ander doel heeft, dan om ter plaatse persoonlijk de ontwerpen van den ijzeren spoorweg op Aken en van de militaire route van hier op Nijmegen te onderzoeken en in overweging te nemen. Tot dien einde zullen HH. EE. zich aanstaanden zaturdag naar Kerkrade begeven, en welligt ook een uitstapje naar Sittard maken. Het genootschap de Harmonie, hetwelk zich gedurende het verblijf van Z. M. alhier zoo zeer onderscheiden heeft en destijds hoogstdeszelfs welwillende goedkeuring daarvoor mogt ontvangen, heeft aan de heeren ministers, gisteren avond, eene brillante serenade gegeven, en is door dezelven op eene zeer minzame wijze daarvoor bedankt geworden.

Deventer, 25 *nov.* Heden morgen, ten 7 ure, kwam door onze stad Z. M. koning *Willem Frederik* graaf

van Nassau, met de gravin, reizende naar Berlijn Hoogstdeszelfs gevolg bestaat alleen uit den kolonel baron *van Omphal*, zijnde Zr. Ms. kamerheer, baron *Rengers*, reeds eenige dagen vooruit gereisd, en insgelijks hier doorgekomen.

Correspondentie.

De *Arnhemsche Courant* behoeft eenige vertalers uit het Fransch, Hoogduitsch en Engelsch. Het is volstrekt noodig de taal, waaruit men vertalen wil, en het Hollandsch, waarin men vertalen moet, *zeer goed* te kennen. Daartoe is eenige kennis van politieke uitdrukkingen een *volstrekt vereischte*. Men behoort de vertaling steeds *onverwijld* te kunnen leveren. Franco aanmelding bij den uitgever dezer courant.

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem, gelezen artikel 5 van het *Provinciaalblad* n°. 98 van dit jaar, brengen bij deze ter kennis van zoodanige jongelingen, welke in den jare 1823 zijn geboren en op 1°. januari 1842 in de termen der wet op de nationale militie vallen, en nader ter inschrijving in het register der lotelingen zullen worden opgeroepen, dat zij, die *niet* in deze gemeente geboren zijn, verpligt zijn zich te voorzien van een geboorte-extract, afgegeven door den ambtenaar van den burgerlijken stand hunner geboorteplaats, hetwelk hun *gratis* en *vrij van zegel* zal verleend worden, en hetwelk zij bij de inschrijving moeten overleggen en opgave doen van de letter van het wijk en nommer van het huis hunner inwoning.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 23sten November 1841.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 18 tot en met 26 november.

Gehuwd: M. Werson met A. C. Molmans.

Bevallen: G. M. van Silfhout, geb. Piepers, Z. — H. J. van der Hart, geb. van Ommeren, D. — M. van Rijzewijk, geb. Bosman, D. — H. Bueninck, geb. van Meerbeek, Z. — H. Heijnen, geb. van der Teems, D. — H. J. Haak, geb. Cramer, D. — W. Derksen, geb. van Grol, Z. — G. van Vleuten, geb. van Essen, Z. — M. F. Grundler, geb. Wansing, D. — J. Brouwer, geb. Möhringer, Z. — A. Feer, geb. Verpoort, D. — G. Sanders, geb. Sanders, D. — N. de Klein, geb. Onderstal, D.

Overleden: A. M. S. Meijer, 7 j. 6 m. — W. Snelders, 2 d. — Doodgeb. D. van A. Verhoef en G. Kroes. — Doodgeb. Z. van D. Broerse en H. Hillebrand. — R. Egbertsen, echtgenoot van H. ter Let, 82 j. — W. de Vries, 3 j. 9 m. — H. Lukassen, 2 j. — J. Jansen, echtgenoot van H. Stoer, 38 j. — Doodgeb. Z. van E. Hoffs en J. van de Pavert.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: N. Tonnissen met E. Lamers. — H. L. Chollier met J. G. van Essen. — B. C. Bode met R. Walpot.

Bevallen: G. Akders, geb. van Gemert, Z. — J. C. Vinck, geb. van Hattum, D. — G. C. A. Hamer, geb. Arnold, Z. — M. P. ter Westenend, geb. Metsenaar, D. — M. Bekker, geb. de Jager, Z. — J. van Dijk, geb. Wijdevelt, Z. — J. van Haaren, geb. Hermse, Z. — A. Hofkens, geb. Lamers, Z. — J. J. M. van Niftrik, geb. Wannewitz, D. — D. Maessen, geb. Koppel, D. — A. G. Michielsen, geb. Zurich, Z. — C. J. Sohns, geb. Willemse, D. — J. van Maasakker, geb. Aalders, Z. — A. M. Verheul, geb. van Tilburg, *twee* Z. — J. Arends, geb. Mensen, Z.

Overleden: H. Duchenne, 51 j. — T. Walner, 10 w. — M. Nootman, 41 j. — J. van Raaij, 82 j. — G. A. Smits, 14 w. — W. van Haren, 50 j. — M. E. Hauzer, 76 j. — Doodgeb. Z. van .... Peerenboom en J. Kloosterman. — J. Stevens, 52 j. — W. Swartjes, 76 j. — J. Harmans, 80 j. — W. Hendriks, 1 j. 6 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. van Bosheide met H. Wooninh. — J. B. Hilderink met G. Jansen.

Bevallen: B. Hagens, geb. Stegeman, Z. — H. Kuiper, geb. Schwarte, D. — D. Jansen, geb. Broekman, D. — J. G. Colenbrander, geb. Roelofsen, Z. — J. Middendorp, geb. de Graaf, Z. — J. E. van Tongeren, geb. Groen, D. — A. C. M. Laman, geb. Stolp, Z. — J. H. Brouwer, geb. Greven, D. — W. Plettenburg, geb. Doornbos, D. — J. Terink, geb. Wassink, D. — G. L. de Haan, geb. Kerkhof, Z. — H. J. de Rooij, geb. Kerkhof, D. — C. M. J. G. Barones van Lamsweerde, geb. Barones van Golstein van Hoekenburg, Z.

Overleden: H. Lintveld, 10 d. — D. van Rheden, 5 m. — C. Hemels, 72 j.

TE TIEL:

Gehuwd: N. Boelard met M. Maas. — A. Bor met E. M. C. Deerns.

Bevallen: H. van Dalen, geb. Kooimans, Z.

Overleden: W. D. de Heus, 5 j. — W. Euans, 2 m. — C. Huisdens, 35 j.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. A. J. C. Baron van der Heijden tot Doornenburg,
met
A. M. T. B. Barones van Dorth tot Medler.

Huize Medler, onder Vorden,
den 23sten November 1841.

Getrouwd:

Gt. Middelhoven,
en
T. de Lange.

Zaandam,
den 24sten November 1841.

Op den 9den Julij 1841 is, te Samarang, op het Eiland Java, zeer voorspoedig van eenen Zoon bevallen *C. H. Donker Curtius*, geliefde Echtgenoote van Mr. *J. H. Donker Curtius*, *Raad van Justitie* aldaar.

† § † Uit een Vonnis van de Arrondissements-
† † Regtbank te *Zutphen*, van den 26 Augustus
† 1841, den 1/2 September volgende op de minute, en den 8sten daarna op de expeditie geregistreerd, gewezen op rekweste van Vrouwe *Anna Maria Louisa Janssen*, zonder beroep, blijkt, dat het huwelijk tusschen haar en *Pieter Andries van Eekhout*, zonder beroep, wonende te *Eibergen*, ter zake van veroordeeling van dien *P. A. van Eekhout*, tot eene onteerende straf, staande huwelijk uitgesproken, is ontbonden.

Pro vero extractu,
L. A. J. W. Sloet,
Procureur.

VENNOOT- OF COMPAGNIESCHAP.

Bij onderhandsche, behoorlijk geregistreerde Acte, geteekend te *Zutphen* den 22sten November 1841, is aangegaan eene VENNOOTSCHAP, ten onderwerp hebbende het FABRIKAAT en den HANDEL IN KURKEN en in de OPREGTE *van der Veen's Elixer*, tusschen *Johannes Albertus Dellemijn*, Fabrikant in Kurken en in gezegden Elixer, en *Jacob Franciscus Boomsma*, particulier, beiden te *Zutphen* woonachtig, onder de firma van *J. A. Dellemijn & Comp.* — Welke Vennootschap is ingegaan den 5den October jl., en zal voortduren voor eenen onbepaalden tijd, des echter, dat het wederzijden zal vrijstaan, dezelve jaarlijks, op den 5den October, te doen ophouden, mits aan den ander drie maanden te voren daarvan behoorlijke opzage zij geschied; alles onverminderd het geval van overlijden en verdere bepalingen, dienaangaande tusschen de Vennooten meer bijzonder vastgesteld; — en zullende de teekening, in alle zaken en handelingen der firma, alleen en uitsluitend geschieden door den Mede-Vennoot *J. F. Boomsma*, aan wien ook uitsluitend het beheer der Kas, het doen van alle ontvangsten en uitgaven, het houden der Boeken, en tevens, in alle gevallen van dissolutie, de liquidatie over alle zaken der firma, binnen de drie maanden daarna, zal zijn opgedragen; terwijl, bij zijn overlijden, zoodanige likwidatie zal geschieden door deszelfs zoon *F. Boomsma*.

Geschiedende hiervan de tegenwoordige aankondiging, om te strekken volgens Artikel 28 van het Wetboek van Koophandel.

H. HÖLSBOER, Rijnstraat te Arnhem, Hof-Leverancier van Z. M. den Koning der Nederlanden, berigt zijne geeerde begunstigers, dat hij op nieuw voor het Winter-Saizoen ontvangen heeft, HEEREN- en DAMES-SCHOENEN en LAARZEN, Zijden, Gewatteerde DOUILLETTE en Satijnen DANSSCHOENEN; alsmede HEEREN-HOEDEN en PETTEN, welke hij tot verminderde prijzen aanbiedt.

NB. NB. NB. In het GALANTERIE MAGAZIJN, in de Rijnstraat, over het Logement *de Vergulde Arend*, te *Arnhem*, is ontvangen een fraai assortiment VOORWERPEN, geschikt tot ST. NIKOLAAS-GESCHENKEN en KINDERSPEELGOEDEREN.

G. W. Tikkel.

W. J. Broenen, in de Turfstraat te *Arnhem*, maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat zijn Winkel op nieuw ruim voorzien en gesorteerd is in vele NIEUWIGHEDEN en KINDERSPEELGOED, geschikt voor SINT-NIKOLAAS-GESCHENKEN. — Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

† † † De Apotheker *Muntendam*,
† † te *Zutphen*, verlangt ten spoedigste eenen
§ LEERLING, of IEMAND die reeds eenigen tijd bij het vak werkzaam is geweest. Men adresseere zich met *franco Brieven*.

DE TANDMEESTER
P. PINKHOFF,

in de Roggestraat van Arnhem,

berigt zijne geabonneerden en begunstigers dat hij den 29sten dezer bij den Heer *M. J. Seijlders*, in het *Oude Kromhout* te *Brummen*, en van den 30sten November tot den 2den December bij den Heer *A. Lijsen*, en de *Groote Zwaan*, te *Zutphen*, te spreken of te ontbieden zal zijn.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN SCHOONE KUNSTEN

te 's Gravenhage.

Bij opgemelde Maatschappij zal binnen weinige dagen het licht zien het portret van den Admiraal

M. ADRIAANZ. DE RUYTER.

Gelithografiëerd door den Heer *F. B. Waanders* naar de beroemde Schilderij van *F. Bol*, berustende in het Ministerie van Marine alhier.

Prijs op half Columbier papier . *f* 1.60.
Idem op Chineesch . . . . . » 2.00.

NB. Dit Portret kan niet algemeen in commissie worden gezonden, doch bestellingen daarop worden bij alle voorname Boek- en Kunsthandelaren aangenomen.

*** *G. van Eldik Thieme*, te *Arnhem*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

GELDERSCHE VOLKS-ALMANAK

VOOR 1842.

ACHTSTE JAARGANG.

Verzameld door O. G. HELDRING,

PREDIKANT TE HEMMEN.

De prijs is 75 Cts; in Karton *f* 1.00; Verguld op snee en in Koker *f* 1,80.

*** Bij den Stads- en Arrondissements-Boekdrukker *W. J. Thieme*, te *Zutphen*, is van de pers gekomen:

ALMANAK voor 1842, bevattende behalve de JAARMARKTEN, een VOLLEDIG REGISTER DER JUSTITIE- EN FINANTIËLE AMBTENAREN in de Provincie *Gelderland*.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN EN LEESBIBLIOTHEKEN EN LEZERS VAN STICHTELIJKE LECTUUR

Bij *G. Portielje*, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. DORESLAAR, OF ACHTTIEN JAREN LATER. *Eene oorspronkelijke Nederlandsche Geschiedenis*, uit de eerste helft der zeventiende Eeuw, door *A. de Ribe*. In twee Deelen compleet à *f* 6,40.

Deze oorspronkelijke vaderlandsche gebeurtenis schetst ons de daden van een man uit een niet onaanzienlijk Noord-Hollandsch geslacht.

Door zucht naar eer en grootheid, en eenen te ver gedreven partijgeest, ziet hij zich als staatsman op zijne loopbaan genoodzaakt, zijne toevlugt te nemen tot de zwartste misdaden, en waagt het zelfs, zijne hand tot Koningsmoord te leenen, waardoor hij zich zijnen val met rassche schreden berokkent, en eindelijk door de hand der wederwraak getroffen, in den bloei des mannelijken leeftijds sneven moet.

II. RICHELIEU, *Een Historisch-Romantisch Tafereel uit de zeventiende Eeuw*, door *G. P. R. James*, Esq. naar het *Engelsch*. *Schrijver van Maria van Bourgondië, Een onder duizend, Henry Masterton*, enz. *3 deelen compleet*, met gegraveerde Titels en Vignetten à . . . . *f* 8,...

Dit Historisch-Romantisch Tafereel, uit de laatste Regeringsjaren van Lodewijk XIII, kenmerkt zich door allerbelangrijkste gebeurtenissen, waartoe de sluwheid van eenen schranderen maar tevens listigen en eerzuchtigen Richelieu niet weinig bijgedragen.

III. *Bloemlezing uit de Geschriften van* Dr. M. LUTHER, vertaald door *B. T. Lublink Weddik*. Tweede en laatste Deel à *f* 3,...
In twee deelen compleet *f* 6,35.

Men leze over dit Werk DE GODGELEERDE BIJDRAGEN van 1841, XVde Deel, 5de Stuk, waarin de *recensent* onder anderen van dit Werk zegt: » Een stichtelijk Huisboek, hetwelk naast den BIJBEL in de HUISGEZINNEN eene plaats verdient. Men geve het voor JEUGDIGE BELIJDERS van het *Evangelie* en JONGE GEHUWDEN ten geschenke! een schat van levenswijsheid zal men hun geven. Men ieder, die het heil zijner ziele op prijs stelt, late van tot tijd den Hervormer door dit Boek tot zijn hart spreken!!

Waterhoogte te Arnhem.

Den 27 Nov. 3 El 7 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim; gew. 18 ...

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.